

„NÉPÜNK VEZÉRE ÉS TANÍTÓJA” RÁKOSI MÁTYÁS

1892. március 9-én született Adán, egy 12 gyermekes zsidó család gyermekekeként. 1910-ben lép be az MSZDP-be. A Budapesti Kereskedelmi Akadémia hallgatója lesz 1910-ben, melynek ösztöndíjasaként jár Nyugat-Európában. Az első világháborúban az orosz fronton harcol, ahol 1915-ben fogságba esett. Hadifogságban került kapcsolatba a bolsevikokkal. 1918 áprilisában hazatért, majd novembertől Kun Bélával dolgozik együtt. A Tanácsköztársaság alatt népbiztos, illetve a Vörös Hadseregben politikai biztos, ezért menekülnie kell. 1920-ban érkezik Szovjet-Oroszországba. Ezután a Komintern megbízásból pártmunkát végez, többek között Ausztriában, Csehszlovákiában, majd 1924-ben Magyarországra érkezik. Bekerül az illegális kommunista párt vezetésébe, de hamarosan letartóztatják. Ennek során beismerő vallomást tesz. 1926-os perében 8 és fél év, 1935-ös perében pedig életfogytig tartó fegyházra ítélik. 1940-ben szabadul, a Szovjetunióba távozik, ahol a sztálini tisztogatások után gyakorlatilag kénytelen újjászervezni a magyar kommunista emigrációt. Ennek során válik a párt vezetőjévé. 1945 januárjában tér haza s a párt főtitkárává választják. Nemzetgyűlési képviselő és államminiszter. Az MKP Rákosi vezetésével ekkor már gyakorlatilag a Szovjetunió hatalmi politikájának segédcsapataként működik. A hatalmat erőszakos eszközökkel megszerző Rákosi valóban Sztálin hű tanítványának bizonyul: a Szovjetunióbelihez hasonló totális diktatúrát épít ki, élén a mindenható párttal és annak tévedhetetlen vezérével, Rákosi Mátyással, aki

körül soha nem látott mértékű személyi kultusz bontakozik ki. Uralma együtt jár az állandó terrorral, koncepciós perekkel, büntetőtáborokkal. Sztálin 1953-as halálával Rákosi pozíciója is megrendül, a miniszterelnöki széket kénytelen átadni a reformer Nagy Imrének. A párt élén maradván azonban várja a visszatérést. Nagy bukása után azonban már nem áll vissza régi hatalma. Az SZKP XX. kongresszusa és az azt követő események során pozíciója tovább gyengül, míg végül 1956. július 18-án felmentik elsőtitkári tiszte és politikai bizottsági tagsága alól. Augusztusban a Szovjetunióba távozik, ezúttal végleg. Az 1956-os forradalmat is ott éli meg, még szerepet szán magának párt hatalmának konszolidációjában. Az új vezetés Kádárral az élén azonban nem kívánja visszatérését, s 1962-ben a pártból is kizárják. 1971. február 5-én a Szovjetunióban hal meg, s február 16-án Magyarországon, a Farkasréti-temetőben temetik el.

ELŐTTEM AZ ÁLDOZATOM:
RÁKOSI MÁTYÁS ÉS
RAJK LÁSZLÓ BELÜGYMINISZTER
1946-BAN BÉKÉSCSABÁN